

ဦးသန့်၏လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာဆောင်းပါးများလေ့လာချက်

အေးအေးစန်း*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ဦးသန့်၏ လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာဆောင်းပါးများကို လေ့လာ တင်ပြထားသော စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဦးသန့်လက်ရွေးစင်စာများမှ လူကြီးနှင့် လူငယ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား၊ လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါး (၃)ပုဒ်ကို အလေ့လာခံအဖြစ်ထားကာ တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့ တင်ပြရာတွင် အကြောင်းအရာပိုင်း၊ အရေးအသားပိုင်းဟူ၍ ပိုင်းခြားထား ပါသည်။ အကြောင်းရာပိုင်းတွင် စာရေးသူ၏စေတနာကို လေ့လာတင်ပြထား ပါသည်။ အရေးအသားပိုင်းတွင် စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် ဝါကျအသုံးပြုမှု အတတ်ပညာ ကျွမ်းကျင်ကောင်းမွန်ပုံတို့ကို တင်ပြထားပါသည်။ မြန်မာလူမျိုး၊ မြန်မာလူငယ်များ အတွေးအမြင်မှန်ကန်စေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာနှင့် ရေးဖွဲ့တင်ပြပုံတို့ကို သိမြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ - လူကြီးနှင့်လူငယ်၊ မျိုးချစ်စိတ်၊ ဆင်ခြင်တုံ တရား၊ လမ်းညွှန်မှု၊ အကြောင်းအရာ၊ အရေးအသား၊ စေတနာ။

နိဒါန်း

ဦးသန့်သည် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း၊ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း၊ တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း၊ စာရေးဆရာမဂ္ဂဇင်း၊ သူရိယရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း စသည်တို့၌ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများ၊ စာပေဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့ ပါသည်။ ဦးသန့်၏ဆောင်းပါးများကို စုစည်း၍ ဦးသော်ကောင်းနှင့် မောင်ဇေယျာ တို့က 'ဦးသန့်လက်ရွေးစင်စာများ' စာအုပ်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေ ခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာအုပ်တွင် ဦးသန့်၏ဆောင်းပါးများကို အပိုင်း(၃)ပိုင်းဖြင့် ဖော်ပြ ထားသည်။ ဦးသန့်၏ဆောင်းပါးများတွင် ဦးသန့်၏ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး၊ စာပေ အမြင်များ သာမက တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး အပေါ်ထားရှိသော စေတနာကိုလည်း တွေ့ရသည်။ စာရေးသူပြောလိုသည့် ဆိုလိုသည့်အကြောင်းအရာများကို ထိမိပေါ်လွင် စေရန်အတွက် ရှင်းလင်းပြေပြစ်သော အရေးအသားဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ဤစာတမ်းတွင် အပိုင်း(၃)မှ လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများဖြစ်သော လူကြီးနှင့်လူငယ်၊ မျိုးချစ် စိတ်ဓာတ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရား၊ လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါး(၃)ပုဒ်ကို အလေ့လာခံ

* ဒေါက်တာ၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ မြန်မာစာဌာန၊ မအူပင်တက္ကသိုလ်

အဖြစ်ထားကာ တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့တင်ပြရာတွင် အကြောင်းအရာပိုင်း၊ အရေးအသားပိုင်းဟူ၍ ကဏ္ဍများခွဲကာ လေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

၁။ စာရေးသူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

ဦးသန့်ကို ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် မအူပင်ခရိုင်၊ ပန်းတနော်မြို့၌ ဖွားသည်။ ဖခင်မှာ ဦးဖိုးနှစ်၊ မိခင်မှာ ဒေါ်နန်းသောင် ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် မွေးချင်းလေးယောက်တွင် အကြီးဆုံးသား ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် ပန်းတနော်မြို့၊ ဦးဘဟန်၏ မြန်မာစာသင်ကျောင်း၊ ဝိုင်အမ်ဘီအေ အလယ်တန်းကျောင်း၊ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းနှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ပန်းတနော်အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းမှ ဆယ်တန်းအောင်သည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဥပစာတန်း အောင်ပြီးနောက် ဇာတိ ပန်းတနော်မြို့တွင် အမျိုးသားကျောင်းဆရာဖြစ် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၂၈ ရက်တွင် အထက်တန်းဆရာဖြစ် လက်မှတ်ရစာမေးပွဲ၌ တစ်ပြည်လုံးတွင် ပထမရသည်။

၁၉၃၁-၄၂ တွင် ပန်းတနော်အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းအုပ်၊ ၁၉၄၂-၄၅ ဂျပန်ခေတ်တွင် ပန်းတနော်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာ့ပညာရေး စီမံကိန်းသစ်ရေးဆွဲရေးကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်တွင် ပြန်ကြားရေးဌာန အတွင်းဝန်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် စီးပွားရေးနှင့်လူမှုဖူလုံရေးဘုတ်အဖွဲ့ အတွင်းဝန်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်တွင် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံအမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် သံအမတ် (၁၉၅၇-၆၁)အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ် ၁၄ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ရင်ကြားစေ့ရေး ကုလသမဂ္ဂကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကုလသမဂ္ဂငွေရင်းငွေနှီးတည်ဆောက်ရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

‘နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်တွင် ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ (၁၉၄၉)၊ သီရိပျံချီဘွဲ့ (၁၉၅၃)၊ မာရှယ်တီးတိုး၏ ယူဂိုဆလပ်တံခွန်ဘွဲ့တံဆိပ် (၁၉၅၅)၊ စည်သူဘွဲ့ (၁၉၅၇)၊ မဟာသရေစည်သူဘွဲ့ (၁၉၆၀) ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဝန်ထမ်းဘဝမှ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် (အစမ်း) ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် လေယာဉ်ပျက်ကျ

ကွယ်လွန်သွားသော ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒက်ဟမ္မားရှိုး၏ ရာထူးကို ဆက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ရာထူးကို ပထမ ငါးနှစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒုတိယ ငါးနှစ် တာဝန်အတွက် ဆက်လက်ရွေးချယ်ခံ ရသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်တွင် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။^၁

အင်္ဂလိပ်စာရေးအသား ထူးချွန်၍ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲတွင် လေးကြိမ်တိုင်တိုင် ပထမဆု ရခဲ့သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ် မတ်လထုတ် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း တည်းဖြတ်သူ အယ်ဒီတာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကလောင်အမည်အဖြစ် သီလဝ၊ မောင်သန့်(ပန်းတနော်) အမည်များကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး ကျောင်းသုံးစာအုပ် (၁၉၃၆)၊ ဗမာသစ်နှင့်ပညာသစ် (၁၉၄၅)၊ ပြည်တော်သာခရီး (၃)တွဲ၊ ဦးသန့်၏စာတို့ ရေးသား ခဲ့သည်။ ဦးသန့်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့၊ ကိုလံဘီယာ ဆေးရုံကြီး၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

၂။ ဦးသန့်၏လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာဆောင်းပါးများလေ့လာချက်

ဦးသန့်၏ လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများဖြစ်သော လူကြီးနှင့်လူငယ်၊ မျိုးချစ်စိတ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရား၊ လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါး(၃)ပုဒ်ကို တင်ပြ သွားပါမည်။

၂။ ၁။ လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါး

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးကို အကြောင်းအရာပိုင်း၊ အရေးအသားပိုင်းဟူ၍ ပိုင်းခြားတင်ပြသွားပါမည်။

၂။ ၁။ ၁။ အကြောင်းအရာ

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးသည် ၁၉၃၈ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း အတွဲ-၆ တွင် ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ လူကြီးနှင့်လူငယ်သည် သဘောထား ခံယူချက်ကွဲပြားကြသော်လည်း မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းကို လက်ကိုင်ထားသင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

^၁ ဇေယျာ၊ မောင်၊ ၂၀၁၂၊ ၁၀-၁၁။

ဤဆောင်းပါးတွင် မည်သည့်တိုင်းပြည် မည်သည့်ခေတ်တွင်မဆို လူကြီး လူငယ် ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့ပုံ၊ ခေတ်ကာလကြောင့် ထုံးစံတို့ကို စွန့်ခြင်း၊ ဘာသာရေး၌ ပေါ့လျော့ခြင်း၊ ဂါရဝတရားပျက်ခြင်းတို့ ဝင်ရောက်လာပုံ၊ မြန်မာတို့သည် ဆရာများကို ချစ်ကြောက်ရိုသေသည့်အပြင် အသက်ဂုဏ်ကြီးသူကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ခေါ်ပြော ဆက်ဆံလေ့ရှိပုံ၊ ခေတ်မီရမည်ဆိုသော်လည်း မူလယဉ်ကျေးခြင်းကို မပျောက်ပျက်သင့်ပုံ၊ လူကြီးနှင့်လူငယ်သည် နှစ်ဦးစလုံး၌ အကောင်းအဆိုး ဒွန်တွဲလျက်ရှိရာ မရွံ့မငြိပဒါ လမ်းအတိုင်း ကျင့်သုံးသင့်ပုံတို့ကို လမ်းညွှန်ထားပါသည်။

လူကြီးနှင့်လူငယ် ပဋိပက္ခဖြစ်ပုံကို တင်ပြရာတွင် အနောက်နိုင်ငံများသည် အရှေ့နိုင်ငံထက်ပို၍ ထင်ရှားလျက်ရှိကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ယင်းမှာ အရှေ့နိုင်ငံ များသည် ဂါရဝေါစ၊ နိဝါတောစ တရားတော် ရှိခဲ့၍ လူကြီးအား လူငယ်က ရိုသေသော အလေ့ ရှိခဲ့သည်။ အနောက်နိုင်ငံများသည် ထိုတရား ခေါင်းပါး၍ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ ထားသည်။ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းခြင်းသည် ဘာသာတရား၏ပုံကိုမူဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ ထားသည်။ ဘာသာတရားကို အလေးအနက်ထားသင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသော စာရေးသူ၏စေတနာကို သိနိုင်သည်။

ခေတ်ကာလကြောင့် ဓလေ့၊ ထုံးစံ ဂါရဝတရားကို ပေါ့လျော့ပျက်ပြားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ထောက်ပြထားသည်။

“မကောင်းသော ဓလေ့ထုံးစံကို ပျောက်ပျက်ခြင်းသည် ကောင်း၏။
ဘာသာရေး၌ ပေါ့လျော့ခြင်းသည် ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်
ပါမည်လော”^၁

ဟူ၍ ဖြစ်သင့်သည့်သဘောနှင့် မဖြစ်သင့်သည့်သဘောတို့ကို တင်ပြထားသည်။

ဆက်လက်၍ မြန်မာတို့ ဂါရဝတရားရှိခဲ့ပုံကို တင်ပြထားသည်။ ရှေးအခါက မြန်မာတို့သည် ဆရာများကို ချစ်ကြောက်ရိုသေကြောင်း ယခုခေတ်တွင် ဆရာကို မကြောက်ကြနှင့်ဟု ဆိုကြောင်း၊ ကြောက်ခြင်းသည် ရိုသေခြင်းနှင့် ဒွန်တွဲလျက် ရှိကြောင်း၊ မကြောက်လျှင် ရိုသေခြင်း ပေါ့လျော့နိုင်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော အာစရိယဂုဏောအနန္တော ပျက်ပြားလျက် ရှိနေကြောင်း စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်ပုံကို-

^၁ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၅၈။

“ထိုသို့ တပည့်သည် ဆရာအား ကြောက်ခြင်း ရိုသေခြင်း ကင်းလျှင် အရှေ့နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးခြင်း အချက်တစ်ချက်သည် ပျက်ပြားမည်လောဟု စိုးရိမ်ဖွယ်ရှိသည်”^၁

ဟူ၍ တင်ပြထားသည်။ မြန်မာ့အစဉ်အလာတစ်ရပ် မပျောက်ကွယ်စေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာကို တွေ့ရသည်။

ဆက်လက်၍ စာရေးသူသည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာတစ်ရပ်ကိုလည်း တင်ပြထားသည်။ အသက်ကြီးသူ၊ ဂုဏ်ကြီးသူတို့နှင့် ဆက်ဆံပြောဆိုသောအခါ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ကြပုံကို အင်္ဂလိပ်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ယှဉ်ပြီး-

“အသက်ကြီးခြင်း၊ ဂုဏ်ကြီးခြင်းကိုလိုက်၍ ဦး၊ ဦးလေး၊ အဒေါ်၊ အစ်မ၊ အစ်ကို စသည့်တို့ကို တပ်၍ ခေါ်လေ့ပြောလေ့ ရှိကြသည်”^၂

“အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ ယူနှင့်အိုင်မှလွဲ၍ သုံးစရာစကား မရှိခဲ့”^၃

ဟူ၍ တင်ပြထားသည်။ စာဖတ်သူတို့ လက်ခံလိုက်နာစေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာကို တွေ့ရသည်။

ထို့နောက် ထိုခေတ်ဝန်းကျင်၌ ကျောင်းသားများ အရိုအသေကင်းပုံကို တင်ပြ ထားသည်။ ကျောင်းသားများသည် အလွန်ညံ့ဖျင်းသော ကျောင်းသား ၂ယောက်၊ ၃ယောက် တိုက်တွန်းချက်ဖြင့် ဆရာကြီးထံ တောင်းဆိုချက်များ ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဆရာကြီးသည် မိမိကောင်းသည်ထင်၍ လုပ်သောအရာဖြစ်ရာ အလျော့မပေးဘဲ ခပ်တင်းတင်းပယ်ချခဲ့သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို တင်ပြထားသည်။ ထိုသို့ ရိုသေခြင်း ကင်းလာသည်မှာ အနောက်တိုင်းအတုယူ၍ ဘာသာတရားတော်ကြီး ယိမ်းယိုင် လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ပြခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး၌ စာရေးသူက မိဘနှင့် သားသမီး၊ ဆရာနှင့်တပည့်၊ လူကြီးနှင့် လူငယ်တို့ အဆင်ပြေစေရန်-

“လူကြီးသည် နှေးကန်၏။ ချင့်ချိန်၏။ လူငယ်သည် စိတ်မြန်၏။ ဇွတ်လုပ်ချင်၏။ စွန့်စားလို၏။ ဤကား နိယာမ

^၁ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၅၉။
^၂ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၅၉။
^၃ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၅၉။

ပင်တည်း။ ၂ ဦးစလုံး၌ အကောင်းဆိုး ဒွန်တွဲလျက်ရှိရာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါလမ်းသည် အကောင်းဆုံး မဟုတ်တုံလော”^၁

ဟူ၍ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိအောင် လမ်းညွှန်ထားသည်။

“စာရေးသူတို့သည် ခေတ်ကိုဖြတ်သန်းရပါသည်။ အမှောင်ခေတ်တွင် အလင်းပေးရပါသည်။”^၂

ဆိုသည့်အတိုင်း ဦးသန့်သည် ခေတ်လူငယ်များ၊ ပြည်သူများအား ပြုပြင်လိုက်နာ ထိန်းသိမ်းသင့်သည်များကို တည့်မတ်လမ်းပြပေးခဲ့ပါသည်။ မြန်မာလူမျိုး၊ မြန်မာ လူငယ်များအတွက် တန်ဖိုးထိုက်တန်သော ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာ၊ ဘာသာတရား တို့ကို တန်ဖိုးထားတတ်စေလိုသော စာရေးသူ၏စေတနာကို လေးစားဖွယ် တွေ့ရသည်။

၂။ ၁။ ၂။ အရေးအသား

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါး၏ အရေးအသားကို စကားလုံးအသုံးအနှုန်း၊ ဝါကျ ဟူ၍ ခွဲခြားတင်ပြပါမည်။

စကားအသုံးအနှုန်း

“စကားအသုံးအနှုန်းလေ့လာမှုသည် စကားလုံးများကို မည်သည့် နေရာတွင် မည်သို့မည်ပုံ သုံးနှုန်းကြောင်း လေ့လာမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။”^၃

ဤဆောင်းပါးမှ စကားအသုံးအနှုန်းကို စာပေသုံးနှင့်အပြောသုံး၊ လုံးတွဲအသုံး၊ ထူးခြားသောအသုံး၊ တင်စားမှုအသုံးတို့ကို လေ့လာတင်ပြပါမည်။

“စာပေသုံးစကားလုံး ဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓစာပေမှ ပါဠိ၊ သက္ကတ မွေးစားစကားလုံးများ ဖြစ်ပါသည်။”^၄

ဤဆောင်းပါးတွင် စာပေသုံးစကားလုံးများကို အကြောင်းအရာနှင့် ဆီလျော်အောင် အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့၏သဘောကို-

^၁ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၆၀။
^၂ မိုးမြေ၊ မ၊ ၂၀၁၀၊ (စာ-၂၅၅)။
^၃ ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ-)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၁၇။
^၄ ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ-)၊ ၂၀၁၁၊ ၇၆။

“လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့သည် ‘ပက္ခ’ ဖြစ်ကြ၏” (စာ-၁၅၈)

ဟု သုံးထားသည်။ ‘ဆန့်ကျင်ခြင်း’ ဟု မသုံးဘဲ ‘ပက္ခ’ ဟု ပါဠိအသုံးကို သုံးထားသည်။

ခေတ်၏ဆန်းကြယ်မှုသဘောအရ ဖြစ်တတ်သည့် အလေ့အထကို -

“ဂါရဝတရားပျက်ခြင်း စသည်တို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်လာကြ ကုန်၏” (စာ-၁၅၈)

ဟု ရေးသားထားသည်။ ‘အရိအသေ’ ဟူသော မြန်မာစကားလုံးကိုမသုံးဘဲ ‘ဂါရဝ’ ဟူ၍ အသုံးပြုထားသည်။ ထို့ပြင် ‘အလယ်အလတ်လမ်း’ ဟု မသုံးဘဲ ‘မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါလမ်း’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ‘ဖြစ်မြဲသဘော’ ဟု မသုံးဘဲ ‘နိယာမ’ ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါဠိအသုံးများကို တွေ့ရသည်။

ယင်းအသုံးများသည် မြန်မာလူမျိုးများ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးအသုံးများ ဖြစ်၍ စာဖတ်သူ နားလည်လွယ်စေသည်။ စာဟန်ခွံညားပြီး အကြောင်းအရာပေါ်လွင်မှုကို ပံ့ပိုးသော အသုံးများဖြစ်ပါသည်။

အပြောသုံးစကားလုံးဆိုသည်မှာ-

“စကားပြောဆိုရာမှာသာ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သုံးလေ့ရှိသော စကားလုံးများကို ရည်ညွှန်းလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။”^၁

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးလာ ပြောစကားအသုံးများကို လေ့လာတင်ပြပါမည်။

“ကြောက်စိတ်ကို အလျှင်းမမွေး။” (စာ-၁၅၉)

“ရေးက တပည့်တပန်း တို့သည်” (စာ-၁၅၉)

“မည်ကဲ့သို့ပင် ပြောပြော” (စာ-၁၅၉)

“ခပ်တင်းတင်း ပယ်ချလိုက်ရ၏” (စာ-၁၆၀)

“ဇွတ်လုပ်ချင်၏” (စာ-၁၆၀)

ဟူသော အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။ ပြောစကားအသုံးများက စာဟန် ပေါ့ပါးသွက်လက် စေပါသည်။ ထို့ပြင် ‘အလျှင်း’၊ ‘ခပ်တင်းတင်း’၊ ‘ဇွတ်’ အသုံးများသည် ကြိယာ အထူးပြုသဘော သက်ရောက်နေ၍ ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားလေးနက်ကာ အပြုအမူကိုပါ သက်ဝင်လှုပ်ရှားစေပါသည်။

^၁ ခင်မင်၊ မောင်(ခေ့ဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၇၆။

စကားအသုံးအနှုန်းတွင် လုံးတွဲအသုံးများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ လုံးတွဲဆိုသည်မှာ-

“စကားလုံးတွေ အများကြီးပူးတွဲကာ ပုဒ်အရှည်ကြီး ဖြစ်လာအောင် သုံးပုံမျိုးအထိ ပူးတွဲပုံ အမျိုးမျိုးရှိပါသည်။ ဤသို့ စကားလုံးများ ပူးတွဲပြီး အသုံးပြုသည်ကို လုံးတွဲအသုံးဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။”^၁

“ချစ်ကြောက်ရီသေ ” (စာ-၁၅၉)

“ချင်းနင်းဝင်ရောက်လာကြကုန်၏ ” (စာ-၁၅၈)

“ပယ်ချလိုက်ရသည် ” (စာ-၁၆၀)

“ချင့်ချိန်၏ ” (စာ-၁၆၀)

“ယိမ်းယိုင်လျက်ရှိပြီလော ” (စာ-၁၆၀)

စသည့်အသုံးများတွင် လုံးတွဲအသုံးများကို တွေ့ရသည်။ လုံးတွဲအသုံးများသည် အဓိပ္ပာယ်လေးနက်မှုကို ဖော်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ထို့ပြင် ထူးခြားသော စကားသုံးများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

“ကိုင်းရှိုင်းရီသေလေ့ ” ဟုမသုံးဘဲ “ကိုင်းရှိုင်းရီသေသော အလေ့ ” (စာ-၁၅၈)

“အလုပ်များလုပ် ” ဟု မသုံးဘဲ “အလုပ်များကို လုပ်လျက်ရှိ ” (စာ-၁၅၉)

“မရေးဝံ့ ” ဟု မသုံးဘဲ “ရေးရန်ဝံ့မည်နည်း ” (စာ-၁၅၉)

“တဖြည်းဖြည်းအတုယူ ” ဟု မသုံးဘဲ “အတုကိုတဖြည်းဖြည်းယူ ” (စာ-၁၆၀)

ဟူ၍ ‘သော’ ‘အ’ ‘ရန်’ ‘ကို’ အသုံးပြုစကားလုံးများ ညှပ်ကာသုံးထား၍ စာဟန် လှပသည်။ ‘ဝံ့’ ‘ယူ’ ‘လုပ်’ တို့သည်လည်း လုံးချင်းကြိုယာအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်လေးနက်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။

တင်စားမှုအသုံးများလည်း အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ‘ယဉ်ကျေးခြင်းသည် ခေတ်၏ တိုက်ဖျက်ပြုပြင်ခြင်းကို အလိုမလိုက်သင့်ပေ’ အသုံးဖြစ်ပါသည်။ သက်မဲ့ ‘ယဉ်ကျေးခြင်း’ ‘ခေတ်’ တို့ကို သက်ရှိများတွင် အသုံးပြုသော

^၁ ခင်မင်၊ မောင်(နေဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၀၇။

‘တိုက်ဖျက်ပြုပြင်ခြင်း’၊ ‘အလိုမလိုက်သင့်’ အသုံးများကို သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ စာရေးသူ၏ စကားအသုံးအနှုန်း ဖန်တီးကျွမ်းကျင်မှုဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာရေးသူ၏ စကားအသုံးအနှုန်းများသည် ခုံညားမှုနှင့် ပေါ့ပါးသွက်လက်မှုတို့ ဟန်ချက်မျှနေသော အသုံးအနှုန်းဟန်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဝါကျ

ဝါကျဟူသည် ‘ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင် စနစ်တကျ စီစဉ်ထားသော ပုဒ်အစုအပေါင်း ဖြစ်သည်။’ စာရေးသူသည် စကားပြေတစ်ပုဒ်ကို ရေးဖွဲ့ရာ၌ အကြောင်းအရာကိုလိုက်၍ ဝါကျဖွဲ့ဟန်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရေးဖွဲ့ကြပါသည်။ ဤဆောင်းပါးတွင် စာရေးသူသည် ဝါကျတို၊ ဝါကျရှည်၊ ဟန်ချက်ညီဝါကျ၊ ပုံစံတူအပြိုင်ဝါကျများ အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးတွင် ဝါကျတိုအသုံးများကို နေရာတကျ ဆီလျော်စွာ အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

“မကောင်းသော ဓလေ့ထုံးစံတို့ ပျောက်ပျက်ခြင်းသည် ကောင်း၏”
(စာ-၁၅၈)

“ရှေးအခါက ကျောင်းသားများသည် ဆရာများကို ချစ်ကြောက် ရိုသေကြကုန်၏” (စာ-၁၅၉)

“လူကြီးသည် နှေးကန်၏။ ချင့်ချိန်၏။ လူငယ်သည် စိတ်မြန်၏။ ဇွတ်လုပ်ချင်၏။ စွန့်စားလို၏။ ဤကား နိယာမ ပင်တည်း”
(စာ-၁၆၀)

ဟူ၍ တွေ့ရသည်။ လူကြီး၊ လူငယ်တို့၏ သဘာဝတရားနှင့် ရှေးအစဉ်အလာအရ ကျောင်းသားနှင့်ဆရာ ဆက်ဆံရေး၊ ခေတ်အခြေအနေတို့အပေါ် ထားရှိသော စာရေးသူ၏အမြင်ကို ထင်ရှားစေသော ဝါကျတိုအသုံးများ ဖြစ်သည်။

ဝါကျရှည်အသုံးများကိုလည်း အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်စွာ အသုံးပြု ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

“ရှင်ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၊ မဟာမက်သခင်၊ ကရစ်ရှုနာ၊ ကွန်ဖြူးစိရပ် စသည်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်၊ မဟာမေဒင်

° မြန်မာအဘိဓာန်၊ ၁၉၉၁၊ ၃၅၄။

ဘာသာဝင်၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်၊ ကွန်ဖြူးစိရပ်ဘာသာဝင်တို့အား
(ဂါရဝေါစ၊ နိဝါတောစ) တရားတော်ကို ဟောကြားခဲ့ကြသဖြင့်
လူငယ်သည် လူကြီးအား ကိုင်းရှိုင်းရိသေသော အလေ့ရှိခဲ့၏”
(စာ-၁၅၈)

ဘာသာတရား၏ လေးနက်မှုကြောင့် လူကြီးအား လူငယ်က ရိသေ
ကိုင်းရှိုင်းပုံကို ဝါကျရှည်ကြီးဖြင့် ရေးသားထားသည်။

ထို့ပြင်-

“ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားသည် ဆရာဘုန်းတော်ကြီးအား
မည်မျှကြောက်ကြရသည်၊ ရှေးက တပည့်တပန်းတို့သည် မိမိ
တို့၏ ဆရာသမားတို့အား မည်မျှကြောက်ကြရသည်ဆိုသည်မှာ
အားလုံးအသိပင် ဖြစ်သည်။” (စာ-၁၅၉)

ရှေးအစဉ်အလာကတည်းက ဆရာကိုတပည့်က ရိသေခြင်း၏ အခြေခံ
ကြောက်ရခြင်းရှိခဲ့ပုံကို ဝါကျရှည်ဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ဝါကျရှည်ဟုဆိုသော်လည်း
အဓိပ္ပာယ်ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိဘဲ ကတ္တားပုဒ်၊ လက်ခံပြပုဒ်၊ ကြိယာပုဒ် အချိုးညီပုဒ်စု ၂ ခုဖြင့်
စာဟန်ရှင်းလင်းစွာ ဖွဲ့ထားသည်။ ဆိုလိုချက် ထင်ရှားပေါ်လွင်ပါသည်။ စာရေးသူသည်
ဆရာတပည့်တွင်ရှိရမည့် အစဉ်အလာမရှိပါက စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို-

“ထိုသို့ တပည့်သည် ဆရာအားကြောက်ခြင်း၊ ရိသေခြင်းကင်းလျှင်
အရှေ့နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးခြင်း အချက်တစ်ချက်သည် ပျက်ပြား
မည်လောဟု စိုးရိမ်ဖွယ်ရှိသည်” (စာ-၁၅၉)

ဟူ၍ ဝါကျရှည်ဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ‘လျှင်’ ဝါကျဆက်သမ္ဘန္ဓကို သုံး၍
လည်းကောင်း၊ ‘မည်လော’ အမေးပစ္စည်းကို သုံး၍လည်းကောင်း ဆက်စပ် သုံးထား
သည်။ ယဉ်ကျေးမှုပျက်ပြားမည်ကို စိုးရိမ်သော စာရေးသူ၏လေသံကို အကဲခတ်နိုင်
ပါသည်။ ဝါကျရှည်အဖွဲ့များသည် စာရေးသူ၏ ဘာသာယဉ်ကျေးမှု အလေးထားပုံ၊
အစဉ်အလာကို မြတ်နိုးထိန်းသိမ်းစေလိုပုံ စေတနာလေသံကို ဖော်ဆောင်နေကြောင်း
တွေ့ရပါသည်။

ဝါကျအတွင်းရှိ အစိတ်အပိုင်းများကို အလေးအပေါ့ညီအောင် မဲတင်းကာ
ဟန်ချက်ညီညီ ရေးဖွဲ့သော ဝါကျမျိုးကို **ဟန်ချက်ညီဝါကျ**ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။^၁

^၁ ခင်မင် ၊ မောင်(နေဖြူ)၊ ၁၉၈၅၊ ၂၀၀။

ဤဆောင်းပါးတွင် စာရေးသူသည် အရေးပါမှု အတိုင်းအဆချင်းတူသော အချက်များကို ဝါကျတစ်ခုအတွင်းတွင် ပုံစံတူစကားစုများဖြင့် ဟန်ချက်ညီညီ ရေးဖွဲ့ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးတွင် လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့၏ သဘာဝမတူပုံ၊ ဆန့်ကျင်သည့်သဘောများ ရှိတတ်ပုံ၊ အနောက်နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုကို အတုယူပုံ၊ ခေတ်၏ အကောင်းအဆိုးသဘော ရှိတတ်ပုံတို့ကို-

“လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့သည် သဘောထားချင်းမတူ၊ စိတ်ကူးချင်း မတူ၊ ရည်ရွယ်ချက်ချင်း မတူကြချေ” (နာမ် + ချင်း + ကြိယာ)ပုံစံ (စာ-၁၅၈)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

“မည်သည့်တိုင်းပြည်၊ မည်သည့်ခေတ်တွင်မဆို လူကြီးနှင့် လူငယ် တို့သည် ပက္ခဖြစ်ကြ၏” (မည်သည့် + နာမ်)ပုံစံ (စာ-၁၅၈)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

“ခေတ်ကိုလိုက်သဖြင့် ကောင်းသည်လည်းရှိ၏။ ဆိုးသည်လည်း ရှိ၏” (ကြိယာ + လည်း + ကြိယာ)ပုံစံ (စာ-၁၅၉)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

“မိဘနှင့်သားသမီး၊ ဆရာနှင့်တပည့်၊ လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် အနောက်နိုင်ငံ၏အတုကို တဖြည်းဖြည်း ယူလျက် ရှိကြသည်။” (နာမ် + နှင့် + နာမ်)ပုံစံ (စာ-၁၆၀)

ဟူ၍လည်းကောင်း ရေးသားထားသည်။ စာဟန်ပြေပြစ်ပြီး စာရေးသူ သတိပြုမိသော အကြောင်းအရာတို့ကို စာဖတ်သူတို့က နှစ်သက်လက်ခံ နားလည်လွယ်စေပါသည်။ အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်သော ဝါကျဟန်များကို အသုံးပြု ရေးသားထား၍ ဆိုလိုချက်ပေါ်လွင်ပြီး သွက်လက်မှု၊ ပြေပြစ်မှု၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော ဆောင်းပါးကောင်း တစ်ပုဒ် ဖြစ်လာစေပါသည်။

စာရေးသူသည် စာဖတ်သူတို့၏ ရင်ထဲတွင် ကိန်းအောင်းသင့်သော ခံယူချက် သဘောထားတို့ကို အရေးစွမ်းရည်ဖြင့် လမ်းပြပေးခဲ့သည်။ လူကြီးနှင့်လူငယ်၊ ဆရာ နှင့်တပည့်၊ မိဘနှင့်သားသမီး ဆက်ဆံပြောဆိုမှုတွင် ဘာသာတရားကို လက်ကိုင် ထား၍ ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးကာ အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းစေလိုသော။

ပြုပြင်သင့်သည်ကို ပြုပြင်စေလိုသော၊ စာရေးသူ၏စေတနာ၊ အတွေးအခေါ်သည် ခေတ်မီသည်။ အရေးအသားမှာလည်း လိုရင်းရောက်ပြီး၊ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂။ ၂။ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား ဆောင်းပါး

မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားဆောင်းပါးတွင် စာရေးသူ၏စေတနာကို ဖော်ညွှန်းနေသော အကြောင်းအရာနှင့် ပေါ့ပါးသွက်လက် ရှင်းလင်းပြေပြစ်သော အရေးအသားတို့ကိုတွေ့ရပါသည်။

၂။ ၂။ ၁။ အကြောင်းအရာ

မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား ဆောင်းပါးသည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထုတ် ကြီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်း အတွဲ-၇၊ အမှတ် ၈ တွင် ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤဆောင်းပါးကို ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာပြည်သူ တို့အား မျိုးချစ်စိတ်နှင့်အတူ ဆင်ခြင်တုံတရားပါ ရှိသင့်ကြောင်း သတိပြုစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် မျိုးချစ်စိတ်၏ အရေးပါပုံ၊ မျိုးချစ်စိတ်၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဆင်ခြင်တုံတရား၏ အရေးပါပုံ၊ မြန်မာလူမျိုးတို့ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရင့်သန်ပုံ၊ မျိုးချစ်စိတ်တစ်ခုတည်းဖြင့် တင်းတိမ်မနေကြဘဲ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်ပါ ယှဉ်တွဲ ပွားများစေလိုပုံတို့ကို တင်ပြထားပါသည်။

မျိုးချစ်စိတ်၏ အရေးပါပုံကို တင်ပြရာတွင် ‘မျိုးချစ်စိတ်မရှိသောသူသည် ကိုယ်လက်အင်္ဂါမစုံသောသူကဲ့သို့ အသက်ရှင်နေခြင်းငှာပင် မလျောက်ပတ်ပေ’ ဟူ၍ ရေးသားထားသည်။ မျိုးချစ်စိတ်သည် လူတို့အတွက် ကိုယ်လက်အင်္ဂါပမာ အရေးကြီးကြောင်း၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါမစုံသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း ပြည့်စုံမှု မရှိသကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်း ခိုင်းနှိုင်းတင်ပြထားသည်။ တိုင်းပြည် တိုးတက်မှုတွင် မျိုးချစ်စိတ်သည် အဓိကကျနေကြောင်းကို-

“ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှုသည် ထိုမျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် အားကြီး လွန်း၍သာ ဖြစ်ပေသည်”^၂

^၁ သော်ကောင်း ၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၄၅။
^၂ သော်ကောင်း ၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၄၅။

ဟူ၍ မိမိ၏အမြင်ကို တင်ပြထားသည်။

ဆက်လက်၍ မျိုးချစ်စိတ်၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်သဘောတရားကို-

“မိမိ၏တိုင်းပြည်နှင့် မိမိလူမျိုး ကောင်းစားသည်ကို မြင်လိုသော စိတ်သည် မျိုးချစ်စိတ် ဖြစ်ပါသည်”^၁

ဟူ၍ တင်ပြထားပါသည်။ မိမိချစ်လှစွာသောသူတစ်ဦး ဒုက္ခရောက်လျှင် စိတ်မချမ်းမြေ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မိမိချစ်လှစွာသောသူတစ်ဦး ချမ်းသာလျှင် လွန်မင်းစွာ ပီတိဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း မိမိလူမျိုးများအပေါ် ထားသင့်သည့်စိတ်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်။

တစ်ဖန် စာရေးသူက ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိအမြင်ကို တင်ပြထားသည်။ မျိုးချစ်စိတ်သာရှိ၍ အသိဉာဏ် ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့လျှင် ထိုသူသည် တိုင်းသူပြည်သားကောင်း မဖြစ်နိုင်၊ ထိုသူ၏ဆောင်ရွက်ချက်သည်လည်း အရာမရောက် ကိစ္စမပြီးနိုင်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် လောက၌ မြတ်သောစိတ်ဓာတ် ဖြစ်ပုံ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်နိုင်ပုံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားကပင် ဟောကြားထားပုံ၊ ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်လွှတ်၍မဖြစ်နိုင်ပုံ တို့ကို အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် လက်ခံဖွယ်ဖြစ်အောင် တင်ပြထားသည်။

ထို့နောက် ကိုလိုနီခေတ် ပြည်သူများကို မျိုးချစ်စိတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားများ ပိုမိုပွားများနိုင်စေရန် သတိပေးလမ်းညွှန်ထားပြန်သည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် အင်္ဂလိပ် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ မျိုးချစ်စိတ် ကိန်းအောင်းလျက်ရှိရာ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ရင့်သန်ခဲ့ဖူးသည်မရှိပေဟု ချီးကျူးထားသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်ခြင်တုံတရားကို အသုံးမပြုဘဲ အရမ်းကာရောစိတ်ဓာတ်ကို အသုံးပြုပေသည်ဟူ၍လည်း သတိပေး ထောက်ပြခဲ့သည်။ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် တက်မနှင့်တူပုံ၊ မျိုးချစ်စိတ်သည် လှော်ခတ်သည်နှင့်တူပုံ၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် လှေကြီးနှင့်တူပုံ၊ တက်မ မပါဘဲနှင့် ပန်းတိုင်သို့ မရောက်နိုင်ဖြစ်ပုံတို့ဖြင့် သာဓကပြကာ ဆင်ခြင်တုံတရားကို အလေးထား သင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသည်။ ဆောင်းပါး နိဂုံးတွင်-

“အမျိုးကောင်းသားသမီးတို့သည် မျိုးချစ်စိတ် တစ်ခုတည်းဖြင့် မတင်းတိမ်ကြဘဲ အသိဉာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားတို့ကိုလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပွားများနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း”^၂

^၁ သော်ကောင်း ၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၄၅။

^၂ သော်ကောင်း ၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၄၆။

ဟူ၍ စာရေးသူ၏ ဆန္ဒဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။

စာရေးသူသည် အကြောင်းအရာပိုင်းတွင် ရည်ရွယ်ချက်သို့ ရောက်အောင် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စည်းရုံးဆွဲဆောင်တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ‘စာရေးသူ၏ စိတ်ထဲတွင် ခိုအောင်းနေသော အတွေ့အကြုံ တစ်ခုခုကို သူ့စေတနာက ရွေးချယ် ထုတ်ဖော်ပေးသည့်အတွက် စာရေးစရာ အကြောင်းအရာအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်’^၁ ဟု ပညာရှင်တို့ ဆိုမိန့်ထားပါသည်။ ဤသဘော အတိုင်း ဦးသန့်သည် ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာလူမျိုးများအား အသိပေးသင့်သည်ကို အသိပေးလိုသော စေတနာဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို ရေးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာလူမျိုးများကို လမ်းညွှန်ထားသော်လည်း ယနေ့ခေတ်တိုင် သတိပြု လက်ခံလိုက်နာသင့်သော လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မြန်မာလူမျိုးတို့အပေါ် ထားရှိသော စာရေးသူ၏စေတနာကို တွေ့မြင်ရသော ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂၊ ၂၊ ၂။ အရေးအသား

အရေးအသားပိုင်းတွင် ဆောင်းပါးစကားပြေတစ်ပုဒ်တွင် အဓိကကျသော စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် ဝါကျ ရေးသားအသုံးပြုပုံကို တင်ပြပါမည်။

စကားအသုံးအနှုန်း

ဤဆောင်းပါးမှ စကားအသုံးအနှုန်းကို လေ့လာရာတွင် စာပေသုံးနှင့် အပြောသုံး၊ စကားပရိယာယ်၊ ခေတ်အသုံးများကို တင်ပြပါမည်။

စာပေသုံးစကားလုံးများကို အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မျိုးချစ်စိတ် သဘောကို တင်ပြရာတွင်-

“ဒုက္ခရောက်သည်ကို မကြည့်ရက်သောစိတ်” (စာ-၁၄၅)

“ချမ်းသာလျှင် လွန်မင်းစွာ ပီတိ ဖြစ်သောစိတ်” (စာ-၁၄၅)

ဟူ၍ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤတွင် ဒုက္ခ၊ ပီတိဟူသော ပါဠိအသုံး များကို သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆင်ခြင်တုံတရား၏ မြင့်မြတ်သော သဘောကို-

“ထိုတရားနှင့်ပင် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်လေသည်” (စာ-၁၄၅)

^၁ ခင်မင်၊ မောင်(နေဖြူ)၊ ၁၉၈၅၊ စာ-၆၉ ။

ဟူ၍ ရေးသားထားသည်။ ယင်းတွင် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပါဠိအသုံးကို တွေ့ရပါသည်။ စာပေသုံးများသည် စာဟန်ခွဲညားကာ အကြောင်းအရာပေါ်လွင်ပြီး စာဖတ်သူ နားလည်လွယ်စေသော အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။

အချို့နေရာများ၌ အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်ပြီး ပေါ့ပါးသွက်လက်သည့် အပြောသုံး စကားလုံးများကို သုံးထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

“ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှုသည် ထိုမျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် အားကြီး လွန်း၍သာ ဖြစ်ပေသည်” (စာ-၁၄၅)

ဝါကျတွင် ‘အားကြီးလွန်း’ အသုံးကို တွေ့ရသည်။

“ဆင်ခြင်တုံတရား မရှိသောသူသည် အရာမရောက် ကိစ္စမပြီး နိုင်ပေ” (စာ-၁၄၅)

ဝါကျတွင် ‘အရာမရောက်၊ ကိစ္စမပြီး’ ဟူသော အပြောသုံးများကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် စာရေးသူ၏ စကားသုံး ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ အသုံးပြုမှုများ တွေ့ရသည်။ များပြားမှုသဘောကိုပင် ‘လွန်မင်းစွာ၊ အရမ်းကာရော’ ဟူ၍ စကား ပရိယာယ်ကြွယ်ဝစွာ အသုံးပြုထားသည်။

ယခုခေတ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်မတူသော အသုံးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ‘ဆေးသမား’ အသုံးသည် ယခုခေတ်တွင် အဓိပ္ပာယ်အကောက် လွဲမှားနိုင်သော်လည်း ‘ဆေးသမား မထောင်းတာ၊ လူနာမခံချိ’^၁ စကားပုံနှင့် ရင်းနှီးသော မြန်မာလူမျိုးများအတွက် ‘ဆေးကုသူ’ ဖြစ်ကြောင်း သိမြင်နိုင်ပါသည်။ ကိုလိုနီခေတ် အသုံးတစ်ခုဟု ဆိုနိုင် ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် စကားအသုံးအနှုန်းခွဲညားမှု၊ ထိမိလှပမှု၊ သွက်လက်မှု ရှိသော အသုံးများကို နေရာတကျ သုံးထား၍ အရေးအသား သွက်လက်ပြေပြစ် ရှင်းလင်းသော ဆောင်းပါးစကားပြေကောင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဝါကျ

ဤဆောင်းပါးတွင် ဝါကျတို၊ ဝါကျရှည်၊ ဟန်ချက်ညီဝါကျ အသုံးများကို အသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါကျတိုများကို-

^၁ မြန်မာစကားပုံ၊ ၁၉၉၆၊ ၆၆။

“မျိုးချစ်စိတ်သည် လူတိုင်းလူတိုင်း၌ ရှိအပ်သော ပစ္စည်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်” (စာ-၁၄၅)

“မျိုးချစ်စိတ်သည် လှေသမားနှင့် တူ၏” (စာ-၁၄၆)

“ဆင်ခြင်တုံတရားသည် တက်မနှင့် တူပေသည်” (စာ-၁၄၆)

ဟူ၍ တွေ့ရသည်။ မျိုးချစ်စိတ်၏ အရေးပါပုံ၊ ဆင်ခြင်တုံတရား၏ အလေးထားသင့်ပုံ တို့ကို ပေါ်လွင်သော ဝါကျများ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်-

“ထို့ကြောင့်ပင် မဟုတ်လော” (စာ-၁၄၅)

“အဘယ်ကို မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း” (စာ-၁၄၅)

ဟူသော အမေးဝါကျတိုများဖြင့်လည်း စာဟန်သွက်လက်ပြီး စာဖတ်သူ စိတ်ဝင်စားမှု အရှိန်ကို ပံ့ပိုးပေးပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် ဝါကျရှည်အသုံးပြုမှုများကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါကျရှည် များသည် အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိဘဲ သမ္မန္တများကို နေရာတကျသုံးကာ အကြောင်း အရာနှင့် ဆီလျော်အောင် ရေးသားထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

“သို့ရာတွင် ဆေးကျမ်းများကိုသာ ဖတ်၍ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကို မသုံးသော ဆေးသမားသည် သမားကောင်း မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်သာ ရှိ၍ အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့သော တိုင်းသူ ပြည်သားသည် တိုင်းသူပြည်သားကောင်း မဖြစ်နိုင်ပေ” (စာ-၁၄၅)

ယင်းဝါကျရှည်အသုံးတွင် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိမှ တိုင်းနေပြည်သားကောင်းဖြစ်နိုင်ပုံကို ထင်ရှားစေရန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သုံးမှ သမားကောင်းဖြစ်နိုင်ပုံနှင့် ခိုင်းနှိုင်းရေးသား ထားသည်။ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်သော ဝါကျရှည်အသုံး ဖြစ်ပါသည်။

“ထို့ကြောင့် အမျိုးကောင်းသားသမီးတို့သည် မျိုးချစ်စိတ် တစ်ခုတည်းဖြင့် မတင်းတိမ်ကြဘဲ အသိဉာဏ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရား တို့ကိုလည်း တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ပွားများနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း” (စာ-၁၄၆)

ယင်းဝါကျသည် စာရေးသူ၏ဆန္ဒကို ဖော်ညွှန်းသော ဝါကျရှည်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ မျိုးချစ်စိတ်နှင့်အတူ ဆင်ခြင်တုံတရားပါ စဉ်ဆက်မပြတ် ပိုမိုပွားများ စေလိုပုံကို ရင်းရင်းနှီးနှီး တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သော လေသံဖြင့် နှိုးဆော်ထားသည်။

“မိမိချစ်လှစွာသောသူတစ်ဦး ဒုက္ခရောက်လျှင် စိတ်မချမ်းမြေ့ သကဲ့သို့ မိမိလူမျိုးများ ဒုက္ခရောက်သည်ကို မကြည့်ရက်သောစိတ်၊ မိမိချစ်လှစွာသောသူတစ်ဦး ချမ်းသာလျှင် ဝမ်းမြောက်သကဲ့သို့ မိမိလူမျိုးများ ချမ်းသာလျှင် လွန်မင်းစွာ ပီတိဖြစ်သောစိတ်ကို မျိုးချစ်စိတ်ဟု ခေါ်ရပေမည်” (စာ-၁၄၅)

ဤဝါကျတွင် မိမိချစ်လှစွာသောသူတစ်ဦးအပေါ် ထားရှိသော စိတ်မျိုးအတိုင်း မိမိလူမျိုးများအပေါ် ထားရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မျိုးချစ်စိတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပုံစံတူဝါကျအဖွဲ့များဖြင့် ဟန်ချက်ညီညီသုံးကာ ဝါကျရှည်အဖြစ် ဖန်တီး ထားသည်။

ထို့ပြင် စာရေးသူသည် ဟန်ချက်ညီဝါကျများကိုလည်း စာဟန်ပြေပြစ်မှု အဓိပ္ပာယ် လေးနက်ထင်ရှားမှုရှိစေရန် သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ မျိုးချစ်စိတ် မခေါင်းပါးသင့်ပုံကို-

“မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ခေါင်းပါးသော လူမျိုးသည် မည်သည့်ခေတ်၊ မည်သည့် ရာဇဝင်မှာမျှ မတိုးတက် မကောင်းစားခဲ့ပေ” (မည်သည့် + နာမ်)ပုံစံ (စာ-၁၄၅)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဆင်ခြင်တုံတရား၏ မြင့်မြတ်ပုံကို-

“ထိုတရားနှင့်ပင် သစ္စာလေးပါးကို မြင်နိုင်သည်၊ ထိုတရား နှင့်ပင် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်ပေသည်ဟု သုံးလူထွတ်ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။” (နာမ် + ကို + ကြိုယာ)ပုံစံ (စာ-၁၄၅)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းယူသည့်နေ့မှစ၍ မြန်မာတို့ မျိုးချစ်စိတ်ရှိကြပုံကို-

“မည်သည့်မြို့၊ မည်သည့်ရွာ၊ မည်သည့်အရပ်ဒေသတို့၌မဆို အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် အမျိုးကိုချစ်သော စိတ်ဓာတ် တို့သည် တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိကြပေသည်” (မည်သည့် + နာမ်)ပုံစံ (စာ-၁၄၆)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အရေးပါမှု အတိုင်းအဆချင်းတူသော ပုံစံတူစကားစုများဖြင့် ဟန်ချက်ညီညီ ရေးသားထားသည်။

စာရေးသူသည် ဝါကျများကို သူ့နေရာနှင့်သူ ဆီလျော်အောင် ဂရုတစိုက် ရေးသားထား၍ ဝါကျချင်း အချိတ်အဆက်မိပြီး ပြေပြစ်သော စကားပြေရေးဖွဲ့ဟန်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

‘စာရေးသူတစ်ယောက်၏စာထဲတွင် သူ့ပင်ကိုစရိုက်သဘာဝ ကိန်းဝင်နေသည်’^၁ ဟူသော သဘောအတိုင်း စာရေးသူဦးသန့်၏ ဆောင်းပါးအရေးအသားသည် လက်ခံ ချင်ဖွယ်၊ ဖတ်ချင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ရေးဖွဲ့နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု ဆိုနိုင် ပါသည်။

၂။ ၃။ လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါး

လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါးကို အကြောင်းအရာပိုင်း၊ အရေးအသားပိုင်း ဟူ၍ ခွဲခြားတင်ပြပါမည်။

၂။ ၃။ ၁။ အကြောင်းအရာ

လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါးသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ် ကြီးပွားရေးစာစောင်တွင် လူငယ်များကြီးပွားရေးအသင်း ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားသော ဆောင်းပါး ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒုတိယ ငါးနှစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ၁၉၆၇ ခု၊ ရန်ကုန်မြို့အတွင်းဝန် ဦးသောင်း၏ နေအိမ်၌ ကြီးပွားရေးအသင်းသားလူငယ်များအား မိန့်ကြားခဲ့သော စကားဖြစ်သည်။

အသင်းသားလူငယ်များကို မိမိ၏အတွေ့အကြုံ၊ အတွေးအမြင်များမှတစ်ဆင့် လူငယ်များတိုးတက်ကြီးပွားရေးနှင့် မြန်မာ့အကျိုးသာမက ကမ္ဘာ့အကျိုးပါ ဆောင်ရွက် နိုင်စေလိုသော စေတနာဖြင့် မိန့်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် စာရေးသူက ကမ္ဘာကြီးမှာ နိုင်ငံရေး အမြဲပြောင်းလဲနေပုံ၊ ပြောင်းလဲခြင်းမှာလည်း အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲခြင်းဟု မြင်မိပုံ၊ စစ်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းရင်း (၄)ချက် ရှိပုံ၊ နိုင်ငံရေးအယူအဆအပေါ် အငြင်းပွားပြီး တင်းမာမှုများ၊ စီးပွားရေးမညီမျှ၍ တင်းမာမှု၊ လွတ်လပ်ရေးမရသည့်နိုင်ငံများ လွတ်လပ်ရန် ရုန်းကန် ကြမှု၊ အသားအရောင် ကွဲပြားမှုအပေါ် အစွဲအလမ်းကြီးမှုတို့ဖြစ်ပုံ၊ ထိုအကြောင်းရင်း

^၁ ခင်မင်၊ မောင်(နေဖြူ)၊ ၂၀၀၃၊ ၂၆၈။

အချက်များကို သတိပြုမိသင့်ပုံ၊ မြန်မာလူငယ်များ မြန်မာအကျိုးသာမက ကမ္ဘာ့အကျိုးပါ ဆောင်ရွက်နိုင်စေလိုပုံတို့ကို တင်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာကြီးမှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများ အမြဲပြောင်းလဲနေပုံကို တင်ပြရာတွင် ကမ္ဘာ့အခြေအနေသည် လွန်ခဲ့သော အနှစ်(၂၀)နှင့် မတူကြောင်း၊ အမြဲ ပြောင်းလဲနေကြောင်း၊ ပြောင်းလဲနေပုံတို့ကို ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်က ကြည့်၍ ပို၍ မြင်နိုင်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ပြောင်းလဲနေခြင်းသည် အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲနေသည်ဟု ထင်မိကြောင်းကို ရာဇဝင်ထဲတွင် ဘာသာရေးအယူအဆ၊ နိုင်ငံရေးအယူအဆများ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ သည်းခံမှုများ၊ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲလာကြောင်း တင်ပြ ထားသည်။ ထို့ပြင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် နားလည်မှု ရှိလာကြသည်။ ယင်းမှာ အင်္ဂလိပ်လို (synthesis) သမခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ကြောင်းကိုလည်း တင်ပြထား သည်။ မိမိအတွေ့အကြုံ၊ အတွေးအမြင်များကို လူငယ်များအား သိစေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

စီးပွားရေးမညီမျှမှုကို တင်ပြရာတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသည့်အခါတွင် ဆင်းရဲသည့်နိုင်ငံက ပိုဆင်းရဲပြီး၊ ချမ်းသာသည့်နိုင်ငံက ပို၍ချမ်းသာကြောင်း စီးပွားရေး ပါရဂူများ၏ လေ့လာချက်အရ သိရကြောင်း စီးပွားရေးမညီမျှသည့် ချောက်ကြီးကို စေ့အောင် ကုလသမဂ္ဂမှစီမံကိန်းများ ချမှတ်ကာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်ကတည်းက ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်း တင်ပြထားသည်။

စစ်ကြီးပြီးနောက် လွတ်လပ်သည့်နိုင်ငံ များလာသော်လည်း မလွတ်လပ်ဘဲ ကျန်နေသည့် နိုင်ငံများသည် လွတ်လပ်ရန် ရုန်းကန်ကြကြောင်း၊ အချို့မှာ အဓမ္မနည်းများ သုံးကြကြောင်းဟူ၍ စစ်ဖြစ်ရသည့် အချက်(၁)ချက်ကို သုံးသပ်ပြထားသည်။

ဆက်လက်၍ တင်းမာမှုဖြစ်ရသည့် အချက်ကိုလည်း တင်ပြထားသည်။ ယင်းမှာ အသားအရောင် ကွဲပြားမှု၊ အစွဲအလမ်းကြီးမှုကြောင့် ညီတူညီမျှ အခွင့်အရေး မပေးခြင်းများရှိခဲ့ကြောင်း ထောက်ပြထားသည်။ ထိုသို့ တင်းမာမှုဖြစ်ရသည့် အကြောင်းများ သိပါက ဖြေရှင်း၍၊ ဖြည့်ဆည်း၍ လွယ်ကူကြောင်းကို ‘အနာသိတော့ ဆေးရှိ လာတယ်’ ဟူ၍ မိန့်ဆိုထားသည်။

စာရေးသူသည် မြန်မာလူငယ်များ၏ တိုးတက်ကြီးပွားရေးဆောင်ရွက်မှုကို ချီးကျူးဝမ်းမြောက်သည်။ မြန်မာလူငယ်များအား-

^၁ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၇၁။

“ဒီအသင်းကြီးက နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာ လူငယ်များ တိုးတက် ကြီးပွားရေး မြန်မာ့အကျိုးသာမက နောင်ကမ္ဘာ့အကျိုးကိုပါ ဆောင်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်”

ဟူ၍ ဆန္ဒပြုထားသည်။ လူငယ်များသည် မြန်မာဖြစ်သော်လည်း မြန်မာသည် ကမ္ဘာတွင် ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့အကျိုးလည်း ထမ်းဆောင်ရမည်။ ကမ္ဘာ့ အကျိုးလည်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု စာရေးသူက လမ်းညွှန်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘လူငယ်နှင့်ကျွန်တော်’ ဆောင်းပါးသည် ချီးကျူးသင့်သည်ကို ချီးကျူး တတ်ရန်၊ သိသင့်သည်ကို သိရန်၊ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန် တတ်သော စာရေးသူ၏ စေတနာကို ပေါ်လွင်စေသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂။ ၃။ ၂။ အရေးအသား

လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါး၏ အရေးအသားကို စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် ဝါကျ အဖွဲ့ပိုင်းတို့ကို လေ့လာတင်ပြပါမည်။

စကားအသုံးအနှုန်း

ဤဆောင်းပါးတွင် စာရေးသူ၏ အတွေးအမြင်၊ အတွေးအကြံ၊ စေတနာ၊ မျှော်လင့်ချက် စသည်တို့ကို မိန့်ကြားထား၍ အပြောစကားများ သုံးထားသည်။ ထို့ပြင် စာပေသုံးစကားလုံးများ၊ တင်စားမှုအသုံး၊ ကျစ်လျစ်သော အသုံး၊ အလင်္ကာ အသုံးများကို နေရာတကျ၊ ထိထိမိမိ သုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

စာပေသုံးစကားလုံးများသည် အကြောင်းအရာ သဘောတရားကို ပေါ်လွင် စေပြီး လိုက်ဖက်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

“နိုင်ငံရေးဝါဒတွေကို သုံးသပ်ရင် ဝါဒ အမျိုးမျိုး ရှိတယ်”
(စာ-၁၆၈)

“အဆိုးဘက်ကို ပြောင်းသလားဆိုတာ ဝိဝါဒ ကွဲစရာရှိတယ်”
(စာ-၁၆၉)

“အင်္ဂလိပ်လို (Syn thesis) သမခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့”
(စာ-၁၆၉)

^၁ သော်ကောင်း၊ ဦးနှင့်ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၁၇၁။

“အဓိကရုဏ်းတွေ ဖြစ်တယ်” (စာ-၁၆၉)

“တစ်ချို့နိုင်ငံတွေမှာ အဓမ္မနည်းတွေကို သုံးတယ်။” (စာ-၁၇၀)

ကမ္ဘာ့အခြေအနေတွင် နိုင်ငံရေးအယူအဆ (ဝါဒ)၊ ငြင်းခုံမှု (ဝိဝါဒ)၊ မျှတသော သဘော (သမ)၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်များ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိပုံ (အဓိကရုဏ်း)တို့ကို ပါဠိ စကားလုံးများ သုံးထားသည်။ အခြေအနေဖြစ်ရပ်များနှင့် လိုက်ဖက်ပြီး နားလည် လွယ်သော အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။

တင်စားမှု (ဥပစာ)အသုံးကို သုံးထား၍ အကြောင်းအရာလေးနက်မှုကို ဖြစ်စေ ပါသည်။

“စီးပွားရေးမညီမျှတဲ့ကွဲပြားနေတဲ့ ချောက်ကြီးကို” (စာ-၁၇၀)

“လွတ်လပ်ရေးမရသေးတဲ့နိုင်ငံတွေက မီးပွားတွေ တောက်နေတယ်”
(စာ-၁၇၀)

နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးမညီမျှမှု အတိမ်အနက်ကို ‘ချောက်ကြီး’ အသုံးဖြင့် တင်စားရေးဖွဲ့ထား၍ စာဖတ်သူများစိတွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် သိမြင်စေသည်။

လွတ်လပ်ရေးမရသေးသည့် နိုင်ငံများ၏ လူမှုရေးဒုက္ခများ၊ စိတ်သောက ခံစားမှုများ၊ ရုန်းကန်မှုများကြောင့် မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေပုံကို ‘မီးပွားတွေတောက်’ အသုံးဖြင့် ပုံဖော်ထားသည်။ ဖြစ်ရပ်ကို ထင်ရှားလေးနက်စေသော အသုံးဖြစ်သည်။

ကျစ်လျစ်ထိမိသော **လုံးချင်းကြိယာ** အသုံးများကိုလည်း တွေ့ရသည်။

“အဓိကရုဏ်းတွေ ဖြစ်တယ်။ အခု ပါး သွားပြီ” (စာ-၁၆၉)

“ကွဲပြားနေတဲ့ ချောက်ကြီးကို စေ့အောင် ကုလသမဂ္ဂရဲ့
(Specialized Agencies) အဖွဲ့က လုပ်ရတယ်” (စာ-၁၇၀)

ယင်းအသုံးများတွင် လျော့ပါးဟု မသုံးဘဲ ပါး၊ အကြားအလပ်မရှိအောင် စေ့အောင်ဟု မသုံးဘဲ စေ့၊ ပြုလုပ်ဟုမသုံးဘဲ လုပ် ဟုသုံးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အဓိပ္ပာယ်လည်း ထိမိ၊ ပြောစကားဟန်နှင့်လည်း လိုက်သော အသုံးများဟု ဆိုနိုင် ပါသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းများသည် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အခြေအနေများကို သိစေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာကို ပေါ်လွင်စေသော အသုံးအနှုန်းများဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဝါကျ

လူငယ်နှင့်ကျွန်တော် ဆောင်းပါးသည် စာရေးသူ၏ မိန့်ကြားသော စကားကို ပြန်လည်ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်၍ အပြောဝါကျများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါကျရှည် အနည်းငယ်မှလွဲ၍ ဝါကျများသည် ဝါကျတို အသုံးများသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဝါကျတိုအသုံးများအဖြစ်-

“ကမ္ဘာ့အခြေအနေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်(၂၀)နဲ့ ယခု မတူပါဘူး။ ကမ္ဘာကြီးမှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများဟာ အမြဲ ပြောင်းလဲနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီလိုပြောင်းလဲနေတာကို ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်ကနေကြည့်တော့ ပိုမြင်တယ်။ ပန်းတနော်ကနေ ကြည့်တာနဲ့ ရန်ကုန်ကကြည့်တာနဲ့ မတူသလိုပေါ့။ ရန်ကုန်က ကြည့်တော့ ပိုပြီးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မြင်ရပါတယ်” (စာ-၁၆၈)

စသည်ဖြင့် တွေ့ရပါသည်။ ယင်းဝါကျတိုများသည် စာရေးသူ၏ ကမ္ဘာ့အခြေအနေ အပေါ် ရှုမြင်ပုံကို ပေါ်လွင်စေသော အပြောဝါကျတိုများ ဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျရှည်အသုံးများအဖြစ်-

“လွန်ခဲ့တဲ့ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးတဲ့အခါ စီးပွားရေးပါရဂူတွေ လေ့လာတော့ ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံတွေက ပိုဆင်းရဲပြီး၊ ချမ်းသာတဲ့ နိုင်ငံတွေက ပိုချမ်းသာလာကြတယ်” (စာ-၁၇၀)

“တတိယအကြောင်းက ကိုလိုနီနယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ အကြွင်းအကျန်တွေ ရှိနေတဲ့ လွတ်လပ်ရေးမရသေးတဲ့ နိုင်ငံတွေက စီးပွားတွေ တောက်နေတယ်”

လူငယ်များအား မိမိပေးလိုသော အသိအမြင်များကို ‘အခါ’ ‘တော့’ ‘ပြီး’ ‘တဲ့’ ပြောဟန်အသုံးပြု စကားဆက်များနှင့် ဆက်စပ်ထားသော ဝါကျရှည်များဖြင့် တင်ပြ ထားသည်။

ဟန်ချက်ညီဝါကျ အသုံးများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

“အသားအရောင်ကွဲ၊ အယူအဆကွဲပေမယ့် တစ်လှေထဲစီး တစ်ခရီးတည်း သွားကြသူတွေပါလားလို့ သိလာကြတယ်။” (စာ-၁၆၉)

ဤဝါကျတွင် ခေတ်ကာလပြောင်းလဲမှုကြောင့် စိတ်ထားများပါ ပြောင်းလဲလာသော ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ၏စိတ်ထားကို (နာမ်+ကြိယာ) ပုံစံတူအဖွဲ့ဖြင့် ဟန်ချက်ညီညီ ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ထို့ပြင် ‘ကွဲ၊ ထဲ၊ တည်း’ ဟူ၍ ကာရန်တူအသုံးများပါ သုံးထား၍ ဆိုလိုချက်ကို ချောချောမွေ့မွေ့ နားလည်လက်ခံလာစေပါသည်။

ဝါကျချင်းအပြိုင်အဖွဲ့အဖြစ်

“ထိထိရောက်ရောက် အသင်းလုပ်ငန်းများ မဆောင်ရွက်နိုင်ပေမယ့် အသင်းသားအဖြစ် ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ရာသက်ပန်အသင်းသားအဖြစ် ဝင်ခဲ့ပါတယ်” (စာ-၁၆၈)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

“ကျွန်တော် ယခုလို မြန်မာပြည်မှာ လူငယ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။ ကျေးဇူးလည်းတင်ပါတယ်။ အသင်းကြီးကိုလည်း ယခုထက်တိုင် တည်တံ့အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့တာကိုလည်း ဝမ်းသာပါတယ်။ လူငယ်များတိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်တာလည်း ချီးကျူးပါတယ်။ ဒီအသင်းကြီးက နောက်နှစ်ပေါင်းများစွာ လူငယ်များ တိုးတက်ကြီးပွားရေး မြန်မာ့အကျိုးသာမကဘဲ နောင်ကမ္ဘာ့အကျိုးကိုပါ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်” (စာ-၁၇၁)

ဟူ၍လည်းကောင်း တွေ့ရပါသည်။

ထိုဝါကျအဖွဲ့များသည် ဝမ်းမြောက်သင့်သည်ကို ဝမ်းမြောက်၊ ချီးကျူးအပ်သည်ကို ချီးကျူးတတ်သော စာရေးသူ၏စိတ်ထား၊ လူငယ်အသင်းအပေါ် ပါဝင်အားပေးလုပ်ဆောင်သင့်သည်ကို လမ်းပြပေးသော စေတနာဆန္ဒများ ပေါ်လွင်နေပါသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာ့အကျိုးသာမက ကမ္ဘာ့အကျိုးပါ ရှေးရှုသော ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ဦး၏ စေတနာလေသံများပါ ပေါ်လွင်နေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာရေးသူ၏(မိန့်ကြားချက်) အရေးအသားကောင်းမွန်မှုကြောင့် မိမိကိုယ်တိုင် နားထောင်နေရသကဲ့သို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်လက်ခံမိစေသော အပြောစကားပြေကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင် ဦးသန့်၏ လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာဆောင်းပါး (၃)ပုဒ်ကို လေ့လာ တင်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ‘လူကြီးနှင့်လူငယ်’၊ ‘မျိုးချစ်စိတ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရား’၊ ‘လူငယ်နှင့်ကျွန်တော်’ ဆောင်းပါး(၃)ပုဒ်ကို အကြောင်းအရာနှင့် အရေးအသား ဟူ၍ တင်ပြထားပါသည်။ အကြောင်းအရာပိုင်းတွင် လူငယ်များ၊ မြန်မာလူမျိုးများ လိုက်နာ လက်ခံ၊ နားလည်သင့်သော လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် စာရေးသူ၏စေတနာကို တွေ့မြင် ရပါသည်။

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဆောင်းပါးတွင် လူကြီးနှင့်လူငယ်တို့၏ အမြင်၊ ခံယူချက် သဘောထား မတူညီမှုများကို တင်ပြထားသည်။ ထိုမတူညီမှုမှာ သဘာဝဖြစ်ပြီး ဘာသာတရားနှင့်ပဲ့ကိုင်ကာ မရွံ့မပဋိပဒါနည်းဖြင့် လက်ခံကာ ကျင့်သုံးသင့်ကြကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသည်။ မျိုးချစ်စိတ်နှင့်ဆင်ခြင်တုံတရားဆောင်းပါးတွင် မျိုးချစ်စိတ်၏ တန်ဖိုး ဆင်ခြင်တုံတရား၏ မြင့်မြတ်ပုံတို့ကို သိမြင်စေသည်။ ထိုတရားနှစ်မျိုး ယှဉ်တွဲပါမှ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ တိုးတက်မည်ဖြစ်ကြောင်း လှုံ့ဆော်လမ်းပြ ခဲ့သည်။ လူငယ်နှင့်ကျွန်တော်ဆောင်းပါးတွင် လူငယ်တိုးတက်ရေးအသင်းကြီးတွင် ပါဝင် အားပေးထားပြီး လုပ်ဆောင်ချက်များကို ချီးကျူးထားသည်။ လူငယ်များ ကမ္ဘာ့ အခြေအနေကို သိမြင်ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိစေပြီး မြန်မာနိုင်ငံအကျိုးသာမက ကမ္ဘာ့အကျိုးပါ ဆောင်ရွက်စေလိုသော စေတနာကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး၏ စေတနာကိုလည်း လေးစားဖွယ် တွေ့မြင်ရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆောင်းပါး (၃)ပုဒ်လာ လမ်းညွှန်ချက်များသည် ထိုအချိန်က စာဖတ်သူ၊ မြန်မာလူငယ်၊ မြန်မာ လူမျိုးတို့အတွက်သာမက ယနေ့တိုင်လက်ခံလိုက်နာကျင့်သုံးသင့်သော လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် စာရေးသူ၏စေတနာကို စာရေးသူ၏ ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်သော စကားအသုံးအနှုန်း၊ ဝါကျဖွဲ့ဟန် အသုံးစွမ်းရည်တို့ဖြင့် ပုံဖော်ထား ပါသည်။ စကားအသုံးအနှုန်းပိုင်းတွင် ခွဲညားလေးနက်စေသော စာပေသုံးစကားလုံးများ၊ ပေါ့ပါးသွက်လက်သော အပြောသုံးများ၊ ကျစ်လျစ်ထိမိသော အသုံးများ၊ တင်စားမှု အသုံးများ ဟူ၍ ဆီလျော်အောင် နေရာတကျ သုံးထားပါသည်။ စာပေကျွမ်းကျင်မှု၊ စကားပြောပိုင်နိုင်မှု၊ စေတနာမှန်မှုများကို ထင်လင်းစေသော အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျဖွဲ့ဟန်တွင် ဝါကျတိုအသုံးများသည် လွယ်ကူရှင်းလင်း သွက်လက်မှုကို ဖြစ်စေသော ဝါကျတိုများ ဖြစ်သည်။ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနှင့် လက်ခံလိုက်နာစေလိုသော လေသံကို ပေါ်လွင်စေပါသည်။ ဝါကျရှည် အသုံးနည်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ အသုံးပြုသော

ဝါကျရှည်များသည် ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိဘဲ ဆက်စပ်ပြေပြစ်ပါသည်။ ဟန်ချက်ညီဝါကျ အသုံးများကလည်း ဆိုလိုချက်ပေါ်လွင်ပြီး စာဟန်ပြေပြစ်ပါသည်။ ဝါကျချင်းအပြိုင် အဖွဲ့များကလည်း ပြောလိုသော အကြောင်းအရာထင်ရှားစေပြီး စာဟန်လေးနက်စေ ပါသည်။ စာရေးသူသည် ဝါကျဟန်အမျိုးမျိုးဖြင့် နေရာတကျ ရွေးချယ်သုံးနှုန်းကာ လူငယ်များ ကြီးပွားတိုးတက်စေလိုသော စေတနာလေသံများ ထင်ဟပ်လျက် ရှိပါသည်။ ဝါကျအဆုံးသတ် ‘၏’ အသုံးများကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဦးသန့်၏ လမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများသည် မြန်မာလူမျိုး၊ မြန်မာလူငယ်များ အတွေး အမြင် မှန်ကန်စေလိုသော စာရေးသူ၏စေတနာနှင့် ရှင်းလင်းထိမိသွက်လက်ပြေပြစ်သော စာရေးသူ၏ ရေးဖွဲ့တင်ပြပုံတို့ကို သိမြင်လာစေပါသည်။

နိဂုံး

ဦးသန့်သည် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် (၂)ကြိမ် တိုင်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ စာပေ အရေးအသားဘက်တွင်လည်း အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသား ထူးချွန်၍ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲတွင် လေးကြိမ်တိုင်တိုင် ပထမဆု ရခဲ့သည်။ မြန်မာစာပေတွင်လည်း ကလောင် အမည် သီလဝ၊ မောင်သန့်(ပန်းတနော်) အမည်များဖြင့် စာပေ အကျိုးပြုခဲ့သည်။ ဦးသန့်၏ မြန်မာ့အကျိုး၊ ကမ္ဘာ့အကျိုး စွမ်းဆောင်မှု၊ စာပေအကျိုး စွမ်းဆောင်မှုများသည် လေးစားအတုယူ အားကျဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံသူ များပြားလျက် ရှိပါသည်။ ဤစာတမ်းသည် မြန်မာလူငယ်၊ မြန်မာလူမျိုးတို့အတွက် ဦးသန့်၏ စေတနာနှင့် စာပေရေးဖွဲ့မှုကို တတ်စွမ်းသမျှ လေ့လာတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း၊ ကြီးပွားရေးစာစောင်တို့၏တန်ဖိုး၊ ပါဝင်ရေးသား ခဲ့သူ ထုတ်ဝေခဲ့သူတို့၏ အရည်အချင်းကို မှန်းဆသိမြင်နိုင်ပြီး ဆောင်းပါး စကားပြေကို စာပေရှုထောင့်မှ လေ့လာသူတို့အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင် လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်မိပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)။ (၁၉၈၅)။ စကားပြေသဘောတရား စကားပြေအတတ်ပညာ (ဒု-ကြိမ်)။ ရန်ကုန်၊ ချိုတေးသံပုံနှိပ်တိုက်။
- ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)။ (၂၀၀၃)။ စာဆိုဘဝ စာဆိုစေတနာ စာဆိုလက်ရာ။ ရန်ကုန်၊ လင်းလင်းစာပေ။
- ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)။ (၂၀၁၁)။ ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း။ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။
- ဇေယျာ၊ မောင်(စီစဉ်သူ)။ (၂၀၁၂)။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်။ ရန်ကုန်၊ ပဉ္စဂံစာပေ။
- မိုးမြေ၊ မ။ (၂၀၁၀)။ စိတ်အလှ၊ စာအလှ။ ရန်ကုန်၊ ရွှေကံ့ကော်စာပေ။
- မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၁၉၉၆)။ မြန်မာစကားပုံ (တ-ကြိမ်)။ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်။
- သော်ကောင်း၊ ဦး နှင့် ဇေယျာ ၊ မောင် (စီစဉ်သူ)။ (၂၀၀၉)။ ဦးသန့်လက်ရွေးစင်စာများ။ ရန်ကုန်၊ ဇမ္ဗူမော်ပုံနှိပ်တိုက်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်
(၁၉၀၉-၁၉၇၄)